

Tasma Olmayan Her Köpek Başiboştur!

Son yıllarda halkımızın başına bela olan başiboş köpek sorunuyla da boğuşmak zorunda kalıyoruz. Bu sorunun bir çığ gibi büyümesinde, sıradan vatandaştan en üst devlet yöneticisine varıncaya kadar hepimizin ayrı ve ortak sorumluluğu var. Bir kısmı masum hayvan sevgisine dayalı görünse de işin içinde büyük bir ihmal, çıkarıcılık, insan düşmanlığı, sapkın çizgilere ulaşan hayvanperestlik, sosyal huzurun ve geleneksel değerlerin aşınmasını isteyen karanlık çevreler ve hatta terör örgütlerinin parmak izlerini çok net görebiliyoruz!

Konuyu farklı mecralara çekmeden, yasal zemin ve bilimsel gerçekler üzerinden işlemek istiyorum.

Başiboş köpek nedir? Çok net şekilde boynunda bir tasma olmadan halka açık sokaklarda, parklarda veya arazilerde dolaşan her köpek başiboştur! Sahipli veya sahipsiz olabilir. Sahipli olsa da tasma ve hatta yasaklı türlerde ağızlığı olmadığı takdirde o an için bu köpekler de başiboştur. Çünkü ne yapacağı kestirilemez. Kime saldıracağı ve ne kadar zarar verebileceği bilinemez. Köpekler kemik parçalayabilen dişleri ile canlı bir silah gibidir! Bu silahın kullanılması farklı amaçlar için ya sahibinin emri ile veya kendi güdüleriyle devreye girer.

İstanbul Barosunun 20 Haziran 2022'de düzenlediği kurultayda yasaklı ırklar hakkında sunum yapan Veteriner Prof. Dr. Ebru YALÇIN, köpeklerde 17 çeşit agresyon (saldırganlık) olduğunu söylüyor! Köpek savunucularının sanki bütün sorunları çözen sihirli bir işlem gibi reklam yapıp savundukları KISIRLAŞTIRMA ile sadece bir saldırı türü önlenir. Geriye kalan 16 çeşit saldırı için ne yapılacak denildiğine ise kör ve sağır rolüne bürünüyorlar!

Agresyon tipleri

- Dominantlıkla ilişkili
- İlaçla ilişkili
- Korku ile ilişkili
- İdiopatik
- Cinsiyet içi (dişiler arası, erkekler arası)
- Öğrenilmiş (bilinçli öğretilmiş, hedeflenmeden kazanılmış)
- Direkt olmayan
- Çiftleşme ile ilişkili
- Materyal koruyucu
- Yiyecek koruyucu
- Maternal
- Medikal problemlerle ilişkili
- Sahibini koruyucu
- Ağrı ile ilişkili
- Oyun
- Av
- Bölgesel

Saldırgan köpeklerin sadece kısırlaştırma işlemi yapılarak 10-15 günlük bir nekahet (Buna da rehabilitasyon diyorlar! Sanki köpeğe psikolojik telkin verilerek huyu kökünden değiştiriliyormuş gibi.) süresinden sonra tekrar alındığı yere BAŞIBOŞ bırakılması; tıpkı saldırgan olduğu için 17 dişinden birisinin çekilip alındığı yere bırakılması gibi saçma, bilimsel temelsiz ve insan hayatıyla kumar oynanan tehlikeli bir yöntemdir. Üstelik hayvan vücudundan sökülen üreme sisteminin hayvanın davranışını kötü etkilediği, saldırganlığı önlemediği gibi arttırdığını belirten bilimsel çalışmalar ve makaleler de mevcutken, tek başına kısırlaştırma işleminde ısrar edilmesi iyi niyetle açıklanamaz!

Köpek yemi rantçıların, yüzde 80'i ithalata dayalı yüz milyonlarca dolara ulaşan sömürü kaynaklarının sürmesi için kontrolsüz üremeyi teşvik ettiği, bütün başıboş köpeklerin aynı anda toplanarak kısırlaştırma ameliyatına alınmalarının teknik, ekonomik ve insan kaynağı açısından mümkün olmadığı bir durumda, kısırlaştırmanın nüfus kontrolünü hızla sağlayacağını iddia etmek için; ya ileri derecede saf, ya rant kapısını koruyan ikiye bölünmüş çıkarıcı veya bu topluma ve insanlara düşmanlık için her şeyi mubah gören hainlerden olmak gerekir!

Köpekler, binlerce yıl önce kurt sürülerinden ayırarak insani hizmetler için evcilleştirdiğimiz vahşi kökenli hayvanlardır. Evcilleşen köpeklerin yaşam alanı sahiplerinin yanındadır. Bir sahibi olmadığında veya kontrolü kaybedildiğinde, başıboş kalan köpekler anlık olarak veya zaman içinde vahşileşip öngörülemez saldırılarda bulunabilir. Bu yüzden sürekli kapalı bir bahçe gibi alanda veya tasmaları ile sahiplerinin yanında bulunmaları gerekir. Çoban köpekleri gibi özel eğitilmiş olanlar müstesna, açık arazilerde dolaşmaları da aynı şekilde tehlikelidir. Yıllardır Veterinerlik Fakültelerinde Öğretim Üyesi ve Dekanlık yapan Veteriner Prof. Dr. Orhan ÖZBEY, geçtiğimiz gün bir twitter sohbet odasında köpeklerin doğal yaşam alanlarının sahiplerinin evi ve bahçesi olduğunu, rastgele insanlarla birlikte karışık yaşamlarının hem güvenlik hem de sağlık yönünden tehlikeli bulunduğunu, köpeklerin 50'den fazla hastalık etkenini taşıyarak insanlara bulaştırdığını, Kuduz hastalığının bunlar içinde en tehlikelisi olduğunu çok net ifade etti.

Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Zoonetik ve Vektörel Hastalıkları Dairesi Başkanlığı internet sayfasına baktığımızda, özellikle köpeklerin başrolde olduğu Kuduz ve Kist Hidatik hastalıklarına dair verilere ulaşıyoruz. Kuduz şüpheli temas (saldırı) sayısının 2019 yılında 308.7087'ye fırladığını Pandemi etkisiyle biraz gerileyip 2021'de 250.375'e çıktığını izliyoruz. Her bir kuduz şüphesinde kişiye 4

doz kuduz aşısı yapılmak zorunda olduğu için, yıllık Kuduz Aşısı ithalatımızın 1,5 Milyon doz civarında olduğunu biliyoruz! Üstelik 2 yaşındayken evinin balkonunda başıboş köpek tarafından ısırılan Ali Asaf bebek gibi bazı vakalarda, Kuduz aşısı yapılsa bile işe yaramadığını ve Kuduzdan acılar içinde ölümlerin gerçekleşebildiğini de unutmayalım!

Kuduzdan söz açılmışken Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından, **5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa** dayanarak 012 yılında çıkarılan “**Kuduz Hastalığından Korunma ve Kuduz Hastalığı İle Mücadele Yönetmeliği**” *Önleyici Tedbirler* başlığı altında:

“MADDE 10 - (1) Hayvan sahipleri hastalıkla mücadele amacıyla Yetkili Otorite tarafından yazılı olarak bildirilen talimatları yerine getirmekle yükümlüdür. Hastalığın önlenmesi amacıyla hayvan sahipleri tarafından aşağıdaki tedbirler alınır:

a) Hayvan sahipleri hayvanlarını hiçbir şekilde terk edemezler. Hayvan sahipleri hayvanlarının diğer hayvanlarla ya da insanlar ile kontrolsüz bir şekilde temasını engelleyecek tedbirleri almak ve şüpheli temasları il ve ilçe müdürlüklerine bildirmekle yükümlüdür.

b) Çeşitli nedenler ile hayvan bakmaktan vazgeçenler ya da hayvanlarına bakamayacak hale gelenler durumlarını belediyeler ve bakımevlerine bildirmekle yükümlüdür. Bu kişilerin hayvanları bakımevleri, gönüllü kuruluşlar veya belediyeler tarafından yeniden sahiplendirilmek ya da koruma altına alınmak zorundadır.

c) Köpek sahipleri; aşılamayacak yükseklikte çit veya duvar benzeri engellerle sınırlanmış halde bulunan köpekler, avda olan av köpekleri ile sürüleri koruyan çoban köpekleri istisna olmak üzere köpeklerinin serbestçe dolaşmalarına izin veremezler, tasma ve kayış benzeri sınırlayıcı bir önlem almaksızın köpeklerini dolaştıramazlar.” hükümleri açıkça yazılıdır!

Sahipli köpeklerin dahi tasmasız dolaştırılmaları tehlikeli ve yasak olarak tanımlanmışken, sokaklarımızı fiilen işgal eden ve 10 milyona yakın olduğu bilinen başıboş köpeklerin, serbestçe dolaşmalarının normal olduğunu hangi akıl ve vicdan sahibi insan iddia edebilir veya savunabilir?

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 6. maddesinde yer alan “*Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların en hızlı şekilde yerel yönetimlerce kurulan veya izin verilen hayvan bakımevlerine götürülmesi zorunludur. Bu hayvanların öncelikle söz konusu merkezlerde oluşturulacak müşahede yerlerinde tutulması sağlanır. Müşahede yerlerinde kısırlaştırılan, aşılanan ve rehabilite edilen hayvanların kaydedildikten sonra öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır.*” ibaresi bütün insan ve hayvan sağlığı bilimine, diğer kanun ve mevzuatlara aykırı olarak hatalı çıkmıştır! Meclisimiz, köpek istismarcılarının baskı ve dayatmalarının etkisinde kalarak, insan ve hayvan sağlığını, emniyet ve güvenlik esaslarını, önceki mevzuatın genel ruhunu ve medeniyetimizin değerlerini yok saymıştır! Bu hatanın acilen giderilmesi gereklidir. Ancak, bu hatalı madde bile başta belediyeler olmak üzere, Merkezi ve Yerel idarelerin halkın sağlığı ve güvenliği için gerekli tedbirleri ihmal etmesine asla yeterli bir gerekçe olamaz! Esastır kelimesi varsayılan değer anlamındadır. Kesin zorunluluk yoktur! Belediyelerin, Sayın Cumhurbaşkanımızın açık talimatına uyararak derhal bütün başıboş köpekleri toplamaları ve özel yaşam alanlarında, konforu ve güvenliği sağlanmış gelişmiş barınaklarda tutmaları şart ve gereklidir. Meydana gelen her saldırı ve hastalık olayından belediyeler ve yerel mülki idareler doğrudan sorumludur! Köpeklerin işlediği veya neden olduğu cinayetlerin ortağıdır! Yargıda bulunan adalet ve vicdan sahibi Hakimlerimizin bu konuda gereken hassasiyeti göstereceğine eminiz!

Tekrar başa dönecek olursak; sokaklarımızı, parklarımızı, plajlarımızı, ormanlarımızı resmen işgal eden başıboş köpekler ve sahibi tarafından tasmasız bırakılan köpekler insanlar ve diğer hayvanlar için açık

bir tehdit ve tehlike kaynağıdır. Bu köpekler genelde ev içinde beslenmeyen kangal kırması büyük ve ağır güçlü hayvanlardır. Zaten küçük ve zayıf olanları kendileri saldırıp öldürerek yok etmektedir. Ticari olarak üretilip satılan köpekler genelde küçük ve sahibine aşırı bağımlı cinslerdir. Bunların dışında üretimi yasak olmasına rağmen gizlice üretilip satılan köpek ırklarından sokağa atılanlar da nadiren de olsa bulunmaktadır. Kanun ve yönetmeliklerde açıkça görüldüğü üzere başıboş köpeklerden ilk etapta belediyeler sorumludur ve kanunen sahipleri olarak işlem görürler. Başıboş köpeklerin saldırıp öldürdüğü, yaraladığı, kazaya neden olduğu her vakada Belediyeler suç ortağı olarak sorumludur! Sahipli köpeklerin karıştığı saldırılarda para ve hapis cezalarının sahiplerine rücu etmesi gibi, başıboş köpeklerin karıştığı olaylarda da Belediyelere adli-idari işlem yapılmalıdır. Vatandaşımızın sabrı ve sessizliği kötüye yorumlanarak bu açık görev ihmeline ve tehlikeli umarsızlığa derhal son verilmelidir!

Toplumun bilinçlenmesine katkı sağlayan, mazlum ve mağdurların sesi olan Sevilay Yılman, Süleyman Özışık, Fuat Uğur, Cüneyt Özdemir, Mehmet Ali Önel gibi gazetecilere, Yıldız Tilbe, Yeşim Salkım gibi sanatçılara, Jahrein gibi medya ünlülerine, bilimin namusunu ve insan sağlığını bütün dayatmalara rağmen üstün tutan Prof. Dr. Orhan Özbay gibi hocalarımıza, her türlü çirkefliğe karşı mazlumların yanında gönüllü duran Av. Devrim Koçak, Dr. Av. Ahmet Keşli gibi hukukçulara, Büyükelçi Serdar Kılıç ve RTÜK Başkan Yardımcısı Dr. İbrahim Uslu gibi kıymetli bürokratlara, evladının acısını içine gömerek başka Mahra'ların köpeklere av olmaması için çırpınan ve **Güvenli Sokaklar Derneği**ni kuran Derya-Murat Pınar çiftine, bu sorunu dile getiren isimli/isimsiz kahramanlara ve medya kuruluşlarına teşekkür ediyor, en derin saygı ve sevgilerimi paylaşıyorum. Allah hayırlı işlerinizden razı olsun! Başımızdakilere de acilen gereğini yapacak dirayet ve feraset nasip etsin!

Dr. Ercan Özçelik

Eğitimci-Yazar

Güvenli Sokaklar Derneği İstanbul Temsilcisi

Kaynaklar:

Prof. Dr. Ebru Yalçın: Köpeklerdeki 17 Çeşit Agresyon (Saldırganlık)

Prof. Dr. Orhan ÖZBEY: Köpeklerin Doğal Yaşam alanları ve Yaydıkları Hastalıklar

Kuduz İstatistikleri: <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/zoonotikvektorel-kuduz/istatistik>

Ali Asaf Bebek Haberi: Başıboş köpeğin saldırdığı Ali Asaf bebek Kuduzdan hayatını kaybetti

Kuduz Yönetmeliği: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/01/20120118-3.htm>